

ניצן בלום

לילית של אחותי הקטנה- זוהר

רוב האנשים חולמים שהם נופלים.

בחלומות שלי אני עפה.

בחלומות שלי אני עפה, ונלחמת, וקופצת, ומתמודדות מול אויבים, וצועקת על אנשים.

לרוב לאנשים קשה לקום בבוקר כי הם עייפים. רק נדמה להם. אני יודעת שקשה לקום בבוקר, כי אי אפשר פתאום לעוף. המחשבה המקובלת היא שהמוות הוא ההפסקה היחידה מהחיים. אבל אני חושבת, שכשאתה ישן אתה יוצא להפסקה, בלי דאגות, אפשר להמשיך לעוף.

קשה לקום בבוקר כי בסוף ההפסקה, הרבה יותר קשה להתמודד, ולצעוק על אנשים, לקום לעולם שלא כולם מבינים אותך ולא כולם בתוך הראש שלך.

אחרי שאני עפה בתוך החלום, הקימה מהמיטה נראית נורא כבדה והיא מקמטת את הכנפיים.

הייתי עצובה, הלכתי למיטה ונרדמתי. קמתי אחרי חצי שעה והמשכתי בחיים, כי לפעמים פשוט צריך את ההפסקות הקטנות האלה. כשקמתי, גילית שללכת זה די דומה לעוף, רק קצת יותר קרוב לרצפה. אתם מבינים, כשמתחילים ללכת ומסתכלים מסביב פתאום מבינים שלפעמים החיים הם חלום.

אנחנו נלחמים בחיים, קופצים בהם, מתמודדים עם אויבים ומכשולים, צועקים על אנשים ואפילו נופלים.

ההבדל הוא שבחיים אנחנו מוקפים באמת באנשים שאכפת לנו מהם, והם אוהבים אותנו, בחיים לא הכל בתוך הראש שלנו. המציאות היא לא בשליטתנו, אבל היא יפה מספיק בשבילי, ולפעמים, אם אני מאוד נהנית, גם בחיים- אני עפה.

"עדיף להיות מצוטט מאשר נאמן לאמת."

-טום סטופארד

טל איתן
"אם" - רודיארד קיפלינג

אם תדע לשמור על ראש צלול כשכולם סביבך,
מאבדים את ראשיהם ואז מאשימים אותך,
אם תוכל לסמוך על עצמך גם אם בך איבדו אמון,
אבל לקחת בחשבון שהם חושבים שאין לך כיוון;
אם לחכות אתה יודע ולא חשוב לכמה זמן,
או לתת שישקרו אותך, מבלי שתהפוך שקרן,
או שישנאו אותך, מבלי שתהפוך שונא
וגם להיות חכם וטוב מבלי להיראות שונה.

אם אתה יכול לחלום, בלי לתת לחלומות את חייך לנהל,
אם אתה יכול לחשוב, בלי לתת למחשבות את מטרותיך לבלבל;
אם אתה יכול לפגוש בניצחון או באסון
ומול שני המתחזים האלו לנהוג בהיגיון;
אם אתה יכול לסבול כשהמילים אותן אמרת
הופכות מלכודת לטיפשים בידי נוכלים שלא הכרת,
או כשתראה איך נשברים כל הדברים שרק למענם שווה לחיות
ותתכופף, ותאסוף את הכלים הישנים, ושוב תתחיל לבנות

אם תוכל בערימה לאסוף את כל מה שצברת
ולסכן אותה מבלי לחשוב על מה הימרת
ולהפסיד, ולהתחיל שוב מחדש כמו כל ההתחלות
ולעולם על ההפסד לא לעצור לבכות;
אם תוכל להכריח את לבך, את כל העצבים והשרירים
להגן על מטרותיך גם אם קלושים הסיכויים
ולהמשיך גם אם לא נשאר בך שום כוח
מלבד כוח הרצון שעוד אומר לך "אסור לברוח!"

אם תוכל לנאום בפני קהל מבלי להסתחרר,
ולצעוד עם מלכים - אבל פשוט ואנושי להישאר,
אם בחייך יריבים ואוהבים לא יכולים יותר מדי להתערב
אם אליך כל אחד יכול לגשת, אך לא יותר מדי להתקרב;
אם תוכל למלא כל דקה במדויק,
בשישים שניות שלמות של ריצה אל המרחק,
תוכל לרשת את הארץ ואת כל העולם
ועוד יותר מזה, ילדי - תהיה אדם.

"קודם אנו מעצבים את ביתנו; ובהמשך, הבית שלנו מעצב אותנו."
-וינסטון צ'רצ'יל

שיר שומר
אירועים היסטוריים

בשנת 1957 החללית ספוטניק 2 שוגרה מכדור הארץ באמצעות אותו הטיל ששיגר את ספוטניק 1. עקב בעיות הפרדה בין חלקי החללית נפגעה עבודת מכשירי ויסות החום בתוך החללית, וחלק מהבידוד התרמי נפל. כתוצאה מכך, הטמפרטורה הפנימית בתוך החללית הגיעה לכ-40 מעלות והכלבה שרדה רק מספר שעות בודדות במקום כ-10 ימים שתוכננו. לאחר 162 ימים בחלל נשרפה. **ספוטניק 2** הייתה חללית השנייה ששוגרה מכדור הארץ והראשונה שכללה ייצור חי – כלב .

תחנת הרכבת תל אביב סבידור מרכז היא תחנת הרכבת הראשית של תל אביב . זוהי תחנת הנוסעים הפעילה הוותיקה ביותר בעיר, והעמוסה ביותר במדינת ישראל. התחנה מוכרת גם בשמה הרשמי "תל אביב מרכז סבידור" (על שם מנחם סבידור, שעמד בראש חברת הרכבת בשנות החמישים ולימים גם נבחר לכנסת וכיהן כיו"ר הכנסת). רבים גם מתייחסים לתחנה בשם "ארלוזורוב", כשם הרחוב שבקצהו היא נמצאת רחוב ארלוזורוב, תל אביב. התחנה הנוכחית נחנכה ב-3 בנובמבר 1954 עם פתיחת מסילת החוף, והיא שמשה כתחנת הקצה הדרומית במסילה. רציפיה באותה עת היו צמודים לחזית הצפונית של בניין התחנה הנוכחי.

אנשים שנולדו ב-3 בנוב' - 1983 - אפרת גוש, זמרת ישראלית. 1881 וינצ'נצו בליני, מלחין אופרות איטלקי. 1979 פבלו איימר, כדורגלן ארגנטינאי

"החיוך הוא הקו הקצר ביותר בין שני אנשים."
-ויקטור בורגה

איתמר אופנר השמאל הלאומי

השמאל מת במוצאי מלחמת ששת הימים. כשעלה השחר של האימפריה הישראלית – שקעה שמשו של השמאל ונולד הסמול. הסמול הוא אות קין, גנאי למשת"פ, אוהב ערבים, שונא ישראל, עוכר ישראל, לא פטריוט. הסמולני אוכל חזיר ביום כיפור, זולל שרימפס ביום חול, שותה אספרסו מתי שאפשר, אומו, קאפו, פלצן, ומה לא.

עד 1967, דווקא הספיק השמאל לעשות כמה פעולות מרשימות – השתלט על הארץ, חרש, זרע, קצר, הקים את המדינה, בנה את הצבא, ייסד מאפס את התעשייה, נלחם בערבים, התנחל, בנה את הכור האטומי, הביא לארץ מיליוני יהודים וקלט אותם, הקים קיבוצים, מושבים, חקלאות, בקיצור – היה בן-אדם. מה קרה ואיך קרה שהיום כל מה שנשאר מהשמאל הציוני הוא קומץ אנרכיסטים שמטריד את משמר הגבול כל יום שישי ליד גדר ההפרדה או במחסומים – ונשים בשחור?

(מתוך "השמאל הלאומי")

"לשמם הרי זה הפשע הגדול ביותר של ההוראה."
-ג'ורג' הרברט

היום לפני 19 שנים נרצח ראש הממשלה יצחק רבין

עפרי יער
תיקון העולם

מדען אחד, חי כל הזמן מודאג מבעיות העולם, והיה נחוש בדעתו למצוא להן פתרון. הוא העביר ימים ולילות במעבדה שלו כדי למצוא תשובות לספקות שלו. יום אחד, בנו בן ה-7 פלש למקום ההתבודדות שלו, נחוש לעזור לו בעבודתו. המדען, עצבני בגלל ההפרעה, ניסה לגרום לבנו ללכת למקום אחר. כשראה שזה בלתי אפשרי להוציא אותו משם, חיפש משהו שיוכל לספק לילד תעסוקה, ויסיח את דעתו

הוא הוציא מאיזו חוברת דף עם מפת העולם, גזר אותה להמון חתיכות, ונתן לילד יחד עם גליל נייר דבק, ואמר לו: "אתה אוהב פאזלים, נכון? אז אני אתן לך את העולם לתקן, הנה העולם כולו מפורק, נראה אם אתה יכול לתקן. תעשה את זה לבד לבד."

הוא חשב שלילד יקחו ימים עד שיצליח להרכיב את המפה, אבל כמה שעות לאחר מכן, כבר שמע את קולו של בנו קורא לו ברוגע "אבא, סיימתי, הצלחתי להרכיב הכל."

בהתחלה, האב לא האמין: זה לא ייתכן, שבגיל שבע יוכל הילד להרכיב מחדש מפה שמימיו לא ראה! אבל הוא הניח את רשימותיו, וניגש לבנו, כשהוא בטוח שהוא הולך לראות עבודה מבולגנת ...

להפתעתו, המפה הייתה מושלמת, כל החתיכות היו במקומן. איך זה ייתכן? איך הוא עשה את זה? "אתה לא ידעת איך נראה העולם", אמר המדען לבנו, "איך הצלחת?"

"אבא", אמר לו הילד, "אני אמנם לא ידעתי איך נראה העולם, אבל כאשר תלשת את הדף מן החוברת, ראיתי שבצדו השני יש תמונה של אדם. כשנתת לי את העולם לתקן, אני ניסיתי, אבל לא הצלחתי. זה היה הרגע שבו נזכרתי בתמונה של האדם מהצד השני, הפכתי את כל החתיכות, והתחלתי לתקן את האדם, שאני יודע איך הוא אמור להיות. כשהצלחתי לתקן את האדם, הפכתי אותו, וראיתי שהצלחתי לתקן את העולם..."

"יום ללא צחוק הוא יום מבוזבז."
-צ'ארלי צ'פלין

היום לפני 77 שנים המשחק מונופול יוצא לשוק

יובל סתיו
מפקד ומחנך

קיימים קווי דמיון רבים כמו גם הבדלים בין המפקד למחנך. התשובה לשאלה - "מי במרכז?" – היא אחד ההבדלים המהותיים
אצל המחנך החניך במרכז ואילו אצל המפקד המשימה. עבור מפקד העובדה שמשהו לא ממלא אחר הוראותיו - יש בכך משום פגיעה אישית. המחנך מאידך מעמיד בפני חניכו את האפשרויות, הוא אף יכול להרחיק לעשות ולומר, במה הוא חושב שכדאי לו לבחור. הוא יכול לקוות שמתוך כך שהחניך מעריך אותו ויודע שהמחנך רוצה בטובתו, הוא יבחר בדרך ה"רצויה". אבל בשום פנים ואופן, אסור למחנך לקחת את הבחירה "המוטעית" באופן אישי.
היכולת והזכות לבחור היא בבסיס המיומנויות שלנו כאנשים, אשר "לוקחים" אחריות על חייהם. יכולת זו אינה צריכה "להיגנז" גם במחיר של בחירה מוטעית.
אדם אשר בוחר, אבל באמת בוחר, מתוך מודעות – עצם המעשה הוא הצלחה חינוכית.

"האדם המשעמם הוא שתמיד בטוח, והבטוח הוא שתמיד משעמם."
-הנרי לואיס מנקן

היום לפני 151 שנים נולד ג'ימס נייסמית', ממציא משחק הכדורסל

מאיה לי רונן
העתיד

מעסיקה אותי לא מעט השאלה איך יראה העתיד?
באיזה עולם אגדל את ילדיי ונכדיי?
איך תיראה מדינת ישראל עוד חמישים שנה?
איך יראה העולם מבחינת התפתחות טכנולוגית?
איך יתנהלו, יראו, ידברו האנשים שחיים על פני כדור הארץ?
מסקרן אותי לדעת...

איך יתפתח העולם? מה יהיה הפער בין מדינות עולם שלישי לבין מדינות מתקדמות. האם מבחינה טכנולוגית ייווצר פער? איך תיראה התקשורת הבינאישית? האם ביום יום נתנהל ונתקשר דרך עולם וירטואלי? איך נגיע ממקום למקום? האם יהיו דרכים מהירות יותר?
האם העולם ישרוד את יחסינו אליו? כלומר, מבחינת זיהום אוויר, צפיפות אוכלוסין, היחס בין אדם לחברו, מלחמת תרבויות, מלחמת דתות?
מה יהיה בארץ ישראל? האם יהיו פה שתי מדינות לשתי עמים? האם מדינת ישראל תמשיך להתקיים בכלל?
כל זאת ועוד הם שאלות שמעסיקות אותי לא מעט. יש כל כך הרבה תיאוריות על איך יראה העולם אך את האמת אפשר רק לראות עם השנים.

נוסטרדמוס חזה שב- 2012 העולם יחרב. אז השנה עוד לא נגמרה ואנו מלאי תקווה שלא יקרה כדבר הזה אך הנבואות ניתנו. ביהדות עם תום תקופת הנביאים נאמר "שהנבואה ניתנה רק לתינוקות ולשוטים"....
"מלחמת העולם השלישית תהיה מלחמה גרעינית, מלחמת העולם הרביעית תהיה באבנים".

-אלברט איינשטיין

נחיה ונראה... נותר רק להישאר סקרנים.

"מי שיש לו את האומץ לצחוק הוא אדון לגורלו כמעט כמו מי שיש לו אומץ למות."
-ג'יקומו ליאופרדי

אורי ביטון
השיעור חניך שלי

ערך להפקת תוצר מקורי בעל המובילה את האדם מחשבתית היא יכולת יצירתיות.

היצירתיות נשענת על גמישות מחשבתית שמאפשרת חשיבה רב-ממדית ורב-כיוונית. שונות, הגמישות מחדש שלעמדות לארגון נוקשים ומקובעים המתנגדים מדפוסי חשיבה להבדיל דרכים חדשות להתמודדות עם חדשים או להמצאת המחשבתית יכולה להוביל לרעיונות סיטואציות שונות.

מסיבה זו השימוש בחשיבה יוצרת למציאת פתרונות יעילים, רעיונות חדשים ומוצרים שימושיים, תורמת באופן משמעותי להתפתחות של האנושות.

מודל של תהליך יצירתי. מודל זה משותף לתהליך היצירה 1926-הגה ב גראהם ואלאס בתחומי המדע והאמנות.

- **הכנה:** הבהרת המצב כולל ניסוח הבעיה, מחשבה על דרישות לפתרון טוב, איסוף וסקירת נתונים רלוונטיים.
- **דגירה:** תקופת פעילות מנטאלית תת-הכרתית המתרחשת בזמן שהחושב עסוק בפעילות אחרת כלשהי.
- **הארה:** גילוי פתאומי, שינוי פתאומי בתפישה, שילוב של רעיון חדש או "העברה" המייצרת רעיון חדש המתאים לדרישות הבעיה.
- **אימות:** בחירת ואימות הפתרון (בדיקת היתכנות).

9 9 9

קיימות שתי תפיסות של יצירתיות

- התפיסה המודרנית הרואה ביצירתיות כמצוייה אצל מיעוט של גאונים. 5 5 5
- התפיסה הפוסטמודרנית הרואה ביצירתיות כמצוייה אצל כל בני האדם וניתנת לפיתוח.

3 3 3

סמן 6 ספרות כך שסכומן יהיה בדיוק 21! (חידה לבדיקה של חשיבה יצירתית)

1 1 1

"היכן שאנו אוהבים הוא הבית. בית שרגלינו יכולים לעזוב, אך לא ליבנו."
-אוליבר ונדל הולמס

שיינא טולקין
בית ספר לחיות

זה סיפור חמוד ששמעתי פעם, שספרתי לכולם בזמן מובלי יום. עכשיו מצאתי אותו בעברית, שכולם יכלו להבין ולחשוב- על העולם ועל מה אנחנו מחנכים.

אז...בית ספר לחיות

היה היה בית ספר לחיות. תוכנית הלימודים כללה: ריצה, טיפוס, מעוף ושחייה. כל חיה למדה את כל המקצועות.

השפן התחיל ראשון בכיתה בריצה, אך בגלל כל קורסי ההשלמה שלו בשחייה, לקה בהתמוטטות עצבים ועזב את בית הספר.

הברווז הצליח היטב בשחייה, למען האמת, התעלה על מורהו. היו לו ציונים "מספיקים" במעוף, אך אפסה תקוותו בריצה. מפני שלא הצליח במקצוע זה, היה עליו להישאר אחרי הלימודים ולהפסיק את שיעורי השחייה, כדי להתאמן בריצה. הוא המשיך כך עד שהיה רק ממוצע בשחייה; אך ציון ממוצע התקבל, ולכן אף אחד לא דאג בעניין זה חוץ מהברווז.

הסנאי עמד בראש הכיתה בטיפוס, אך המורה שלו למעוף דרש ממנו להתחיל לעוף מן הקרקע כלפי מעלה, ולא להפך. כתוצאה מכך, התעייף מאוד מחמת התאמצות יתירה, והתחיל לקבל "מספיק" בטיפוס, ו"לא מספיק" בריצה.

הנשר נחשב לתלמיד בעייתי ונענש קשות, כי למרות שהצליח להשיג את האחרים ולהגיע ראשון לצמרת העץ, עמד על כך שהדבר יעשה על פי שיטתו שלו.

בסוף שנת הלימודים קיבל את פרס "התלמיד המצטיין" צלופח יוצא דופן, אשר שחה היטב, יכול היה לרוץ למרחק קצר, לטפס מעט ולעוף קצת..."

"הביטלס יותר פופולאריים מישו."
-ג'ון לנון

10

נובמבר

תשע"ג 2012

שבת

כ"ה

חשון

דניאל אוחיון
מתוך מכתבי יוני נתניהו

(לתותי)
אהובתי,

זהו, נגמר קרב. אני בריא ושלם. עזבנו את מרחבי החול מלאי גופות המתים, השריפות והעשן, ושוב אנו בארצנו שלנו. אני אכול דאגה לשלומך. אולי בעוד ימים מספר, כשהכל יגמר, ונוכל להיות שוב יחד, אולי נחייך. כעת זה קצת קשה. כשמחייכים, משהו בפנים כואב. הלילה, ואולי מחר או מחרתיים, שוב נירה ושוב ימותו ויפצעו. אני אהיה בסדר – אבל חבל לי על האחרים.

תוץ, אני מתגעגע ואוהב. נסי לאתר את ביבי ולמסור לו שהכל בסדר.

שלך,
יוני

"אני חושב שהבנתי למה רק האדם לבדו צוחק; הוא לבדו סובל כה עמוק שהוא היה חייב להמציא את הצחוק."
-פרידריך ניטשה

היום לפני 74 שנים התקיים ליל הבדולח

נתנאל שמשון נלסון מנדלה

"הפחד העמוק ביותר שלנו הוא לא שמא אנחנו חלשים מידי.
הפחד העמוק ביותר שלנו הוא שאנחנו בעלי עוצמה שמעל
לכל שיעור.

זה האור שבנו- לא האפילה שבתוכנו שמפחידה אותנו יותר
מכל .

אנחנו שואלים את עצמנו –

איזה זכות יש לי להיות מבריק , יפהפה, מוכשר ואהוב?
למען האמת – איזה זכות יש לך לא להיות?
אתה הוא בן האלוהים.

" ראש קטן" לא יציל את העולם.

אין שום דבר נאור בלהצטמק כדי שהאחרים לא ירגישו חסרי
ביטחון.

נולדנו כדי להוציא לפועל את האור האלוהי הטמון בנו.

הוא לא נמצא אצל כל אחד מאיתנו אלא אצל כולנו.

ככל שניתן לברק שלנו להאיר, אנחנו מעניקים, בלי

להרגיש, רשות לאחרים לעשות כמונו.

ככל שנשתחרר מהפחדים שלנו , נוכחותנו תשחרר אחרים

מפחד . . . "

נלסון מנדלה

"גם השטן יכול לצטט מהתנ"ך."

-ויליאם שייקספיר

רוני דביר ודנה שור
זכרון יעקוב

- 10 דברים שלא ידעתם על זכרון יעקוב:
1. זכרון יעקוב מונה כ-20,000 תושבים.
  2. למרות מספר התושבים הקטן יחסית, בזכרון יעקוב יש 8 בתי ספר- 3 על יסודיים ו-5 יסודיים.
  3. בזכרון יעקוב הקימו את ההסתדרות הכללית והסתדרות המורים.
  4. בזכרון יעקוב יש את הגלידה הכי טעימה בארץ ישראל עם מבחר טעמים מרשים ומתכונים מיוחדים וסודיים.
  5. הערים התאומות של זכרון יעקוב: סנט מוריץ בשווייץ, שרונטון לה פון בצרפת, ומיזו אלפור בצרפת.
  6. גם הסלבס מבינים שלא קיים מקום טוב יותר מזכרון ולכן מתגוררים במושבתנו השחקן משה איבגי, הקואצ'ר אלון גל, הזוג עודד מנשה ועדן הראל, מגיש הטלוויזיה דן שילון, סולן להקת גאיה, סוכנת הדוגמניות בטי רוקואי, והזמרת רז שמואלי.
  7. גם התיירים מבינים שלא קיים מקום טוב יותר ממושבתנו ולכן ישנם 9 בתי מלון/צימרים.
  8. בזכרון יעקוב שלל אטרקציות כגון: 3 יקבים, 7 פאבים, 3 מוזיאונים, 8 אתרים היסטוריים ומגוון מסעדות ובתי קפה.
  9. בזכרון יעקוב קיים מבנה עתיק ששימש כביתם של הזוג האמיד אניטה ומיכאל לנגה. היום המבנה נטוש ורצוי להתרחק ממנו בשעות הלילה כיוון שהאגדה מספרת שבדיוק בחצות רוחות הבית מתעוררות לחיים ונשמעת נגינה על פסנתר.
  10. זכרון יעקוב היא המקום הטוב ביותר לגור בו, היא השילוב המושלם בין מושבה פסטורלית לחיי חברה ופנאי עשירים ומגוונים. כמו במילות השיר המפורסם, "זכרון יעקוב שלי, זכרון יעקוב, לא תמצא מקום כזה, כזה כזה כזה כזה טוב. א. לוי."

"זהו צעד קטן לאדם, צעד גדול לאנושות."
-ניל ארמסטרונג

שיר שומר
בחירה חופשית

בעיירה קטנה בספרד ישב לו קיסר בעל כבוד רב ובאותה העיירה גר איש חכם בשם "פרידום",
"פרידום" היה האיש החכם ביותר בעיירה ושמו נודע לכל הולך ושב, רבים הכירו אותו ואת חוכמתו שמופלאה מכל גדולת אדם אחר.
הקיסר פחד תמיד מעוצמת חוכמתי שאימה לפגוע בכבודו ובחוכמתו, לכן חיפש תמיד דרך להעניש את אותו החכם ולהורגו.
יועצי המלך נתנו לו פתרון מושלם! והוא: קח לך פרפר אחוז אותו בכף ידך ותעמיד בפני האיש החכם שאלה, "האם הפרפר שבידי הוא חי או מת?"...
אם יאמר שחי מחץ אותו וימות, אם יאמר שמת פתך את ידך והפרפר יעוף, כך או כך יתברר שהחכם משקר וכך תוכל להורגו בדרך חוקית.
הקיסר שנלהב מן הרעיון הכין הזמנה מפוארת ושלח אותה במהירות אל החכם.

כעבור מספר ימים החכם הגיע אל ארמונו של הקיסר שם חיכתה לו קבלת פנים יפה להפליא,
הקיסר שחיכה לו בחדרו האישי פתח בפניו את הדלת והושיבו בהדום המפואר שלו,

הביא את הפרפר ואחז בו, "פרידום" הופתע מן המאורע אך המתין בשתיקה וקיסר הציג בפניו את השאלה: הפרפר שבידי האם חי הוא או מת?
"פרידום" השיב לקיסר: גורלו של הפרפר נתון בידך אם תרצה במותו כוּוץ את ידך ותקבע את מותו אך אם תרצה בחייו פתח את ידך והפרפר יעוף לחופשי.
התבלבל הקיסר מתגובתו של החכם, פתח את ידיו והפרפר עף לחופשי.

מוסר ההשכל מן הסיפור: זכות הבחירה היא בידינו, אנו אלה שבחרים את גורל חיינו, ולכן הנפש שלנו צריכה להיות משוחררת מחבלי החיים שיצרנו לעצמנו, אנו צריכים לעזור לה לפרוח ולהתקדם למקומות שאליהן היא מתחברת ושם להגיע, זהו תפקידנו!

"הדבר היחיד הגרוע מזה שידברו עליך, הוא שלא ידברו עליך."
-אוסקר ווילד

טל איתן
ריימונד קארבר

"קורה שאדם נולד לתוך ארץ זרה, שלמרות שיש לו אב ואם, אחים ואחיות, שפה ותרבות - הוא בעצם ממוקם אחר, והוא לא יודע את זה. הוא כואב כל חייו, עד שהוא מבין, ומתחיל את המסע חזרה אל ארץ מולדתו, שמעולם לא היה בה ואף אחד לא יכול להבטיח לו שהיא אכן קיימת. אדם כזה נולד לתוך גיהנום, ובהתחלה הוא אינו יודע שזה הגיהנום. הוא ממשיך לחיות את חייו וליפול שוב ושוב, ורק אחרי זמן ארוך משהו קורה: איזה רגע של חסד, שבו הוא זוכה לראות, ולו לרגע מהיר ובהיר, את המקום שלו. פיסה גלויה קרועה מן המקום שלו, נאמר. או מישהו משם שחולף על פניו ומחייך - רגע שמשנה את חייו, משום שבבת אחת הוא מבין שאכן יש מקום כזה. שהוא לא חולם. שיש חיים טובים מאלה שהוא חי עכשיו. וגם, כמובן, באותו הרגע הוא גם מבין שהוא חי בגיהנום".

קטע מאוחר

"והאם קיבלת מה
שרצית מהחיים האלה, למרות הכל?
כן.
ומה רצית?
לומר על עצמי נאהב, להרגיש שאני
נאהב על פני האדמה הזאת."

(ריימונד קארבר)

את הטקסטים האלה כתב משורר וסופר אמריקאי בשם ריימונד קארבר. קארבר נולד בשנת 1938, בעיירה קטנה במדינת אורגון. בגיל 19 נישא למרי אן, שהיתה בת 16, ובמהרה נולדו להם שני ילדים. הביוגרפיה שלו בשנות העשרים שלו היתה מורכבת מעבודות מזדמנות ומהתמכרויות שונות, בעיקר לאלכוהול ולסיגריות. בהיותו בן 38, יצא לאור ספר שיריו "התואיל להיות בשקט, בבקשה?", שזכה לביקורות משבחות ואפשר לקארבר להתפרנס מהתמלוגים. באותה תקופה הכיר את אשתו השנייה, טס, שהיתה מושא אהבתו הגדולה והמוזה שלו לכתיבה עד מותו ב-1988, בגיל 50, מסרטן ריאות.

"חיוך לא עולה כלום, אבל שווה הרבה."

-דייוויד פבר

רועי שפיר
בסוף מתרגלים להכל

דודו טסה
מילים: דודו טסה וטלי כץ
לחן: דודו טסה

עדיף כישלון מפואר מחלומות במגירה
דירת חדר בפינה של הפינה
אני לא יכול להיפגע
נשבר לי הזין לאסוף נשים פצועות בסוף הלילה

עדיף הטירוף, השיגעון, רק לא הפחד הוא גומר אותי
דירת חדר בפינה של הפינה
אני לא יכול להירגע
נשאר קצת אוויר לסיבוב אחרון

ואני לא רואה איך אני יוצא מזה
איך אני הופך את זה לאהבה

עדיף הטירוף, השיגעון, רק לא הפחד, הוא גומר אותי
כוסות ריקות, דמעות זולות
מלך, בלייצר חיים
חזרתי מציד, כתמי הדם נעלמים עם בוא השמש

ואני לא רואה ...

נורא, כמה זה נורא
בסוף מתרגלים להכל

"דברים יפים שנאמרו היטב, כדאי להחזיקם בראשך."
-רוברט פרוסט

גלעד שדמון תורת הים

תורת הים על פי ג. שדמון:
 ים הוא איזור מרחץ מלוכלך ואפילו מטונף. המים מלוחים
 והגלים משרים אי נוחות. הערסים נוהגים לרבוץ שם ברוב
 הזמן שאינם שודדים קשישות או לוקחים לצעירים תמימים
 כמותי את הכסף לארוחת הצהריים. אינך יכול לבלות שם בכיף
 ובנינוחות מכיוון שלא משנה מה תעשה, באיזו תנוחה תשב או
 על מה תשב, ולא משנה כמה תנקה את עצמך בברז שביציאה
 מהחוף, תמיד יהיה לך כמות מטרידה של חול בחלק האחורי
 של התחתונים. המים מלוחים ותמיד יש רוח. מוזיקה מזרחית
 רועשת ושאריות של מסיבת הערסים מאתמול בלילה שהעדות
 היחידה לה הם בקבוקי ההייניקן השבורים. בגלל זה עדיף
 ללכת למעין טוב או לחוף לא רשמי בכנרת.
 למשל חוף הנירוונה ליד מגדל שבכנרת.
 עין חוקוק, עין איוב, עין געתון, האגם הנסתר, בור המים של
 יודפת ועוד..

"אני מפחד מכרישים, אבל רק בתוך המים. אם הייתי פוגש כריש ברחוב הייתי אומר
 לו משהו כמו "מה אתה רוצה!?! לך לעזאזל!" עם אריות אני מתנהג בדיוק להפך."
 -דמיטרי מרטין

רוני דביר
גאוה ישראלית

מלבד הפליטים, האלימות, החינוך, ציוני התלמידים, הפערים הכלכליים-חברתיים, הכיבוש, השטחים, השחיתות, האבטלה, העוני, המלחמות... יש במה להתגאות!!!!
תוצרת כחול לבן:

בתחום הכימיה: פענוח מבנה הריבזום - בידי פרופ' עדה יונת, מהמחלקה לביולוגיה מבנית במכון ויצמן למדע. תגלית שבעקבותיה קיבלה פרס נובל לכימיה.

בתחום הפיזיקה: גילוי מצב צבירה חדש - פרופ' דן שכטמן מהטכניון גילה גבישים (Quasiperiodical Crystals) קוואזי-מחזוריים שסידור האטומים בהם הוא בסימטריה מחומשת. תגלית שבעקבותיה קיבל פרס נובל לכימיה.

בתחום הרפואה: גמילה טבעית מסמים. גמילה מסמים באמצעות סטרואיד טבעי המוחדר למוח, ומפתח אצל הנגמלים חסינות לסם. פותח בידי ד"ר גל ידיד, ד"ר רחל מעיין ופרופ' אברהם ויצמן מאוניברסיטת בר-אילן.

בתחום האופטיקה: המצלמה הזעירה בעולם - מצלמה שגודלה 0.99 מילימטר, המיועדת להשתלב באנדוסקופ זעיר, על ידי חברת מדיגוס מעומר.

בתחום הכלכלה: פיתוחים בתורת המשחקים. על עבודתו בתחום זה זכה פרופסור ישראל אומן מהאוניברסיטה העברית בפרס נובל לכלכלה.

בתחום הביוטכנולוגיה DNA: מוליך חשמל - הפרופסורים אורי סיון, ארז בראון ויואב אישן מהטכניון השתמשו ברצפי DNA כדי ליצור חוט מתכת מוליך שעוביו אלפית מעוביה של שערה אנושית.

בתחום הביטחון: כיפת ברזל - מערכת הגנה ליירוט רקטות קצרות טווח באמצעות טילים, המפותחת על ידי חברת רפאל - מערכות לחימה מתקדמות וחברת אלתא, חברת-בת של התעשייה האווירית.

בתחום המיחשוב: דיסק און קי - זיכרון פלאש נייד שהופך להיות דיסק וירטואלי באמצעות יציאת USB. פיתוח של חברת אמ-סיסטמס בראשותו של דב מורן.

בתחום התוכנה: בבילון - תוכנת תרגום רב-לשונית, שמבצעת זיהוי אופטי של טקסט באזור נבחר במסך ומתרגמת אותו בהקלקת עכבר. פותחה על ידי אמנון עובדיה.

בתחום האינטרנט - ICQ: תוכנת מסרים מידיים על ידי החברה הישראלית מיראביליס. פותחה על ידי ספי ויגיסר, יאיר גולדפינגר ואריק ורדי.

בתחום החקלאות: עגבניות שרי - עגבניות קטנות שתוכננו להיות חטיפים, פותחו בידי קבוצה שהונהגה על ידי פרופ' נחום קידר מהפקולטה לחקלאות ברחובות, בשיתוף פעולה עם חברת "הזרע".

"פעם התחריתי בכל מיני ענפי ספורט. ואז גיליתי שאפשר לקנות גביעים. עכשיו אני מצטיין בהכל."

-דמיטרי מרטין

ניצן בלום חתולים

היומית הבאה מוקדשת לנועם ליטמן וגלעד שדמון היקרים,

10 עובדות מעניינות על חתולים:

1. שנה היא לא סתם שנה. השנה הראשונה בחיי החתול שווה (מבחינת קצב ההתפתחות) ל-15 השנים הראשונות של חיי האדם. בתום השנה השנייה לחייו, החתול הוא בן 25 בשנים אנושיות. לאחר מכן, כל שנה של החתול שווה בערך ל-7 שנים אנושיות.
2. גזע החתול המועדף בה' הידיעה בקרב חברי אגודת חובבי החתולים האמריקאית הוא הגזע הפרסי.
3. השמיעה של החתול הממוצע חדה לפחות פי חמישה מזו של אדם בוגר. חתולים יכולים לסובב את זניהם ב-180 מעלות.
4. גזע החתולים הגדול ביותר הוא הרגדול (Ragdoll): הזכר שוקל סביב 9 ק"ג.
5. חתולים ביתיים מבלים כ-70 אחוזים מהיממה בשינה, ו-15 אחוזים מהיממה בטיפוח הפרווה.
6. חתול לא יכול לראות ישירות מתחת לאפו, וזו הסיבה מדוע קשה להם למצוא צ'ופרים על הרצפה.
7. הכתמים על פרוות החתול ההימלאי קשורים לחום הגוף: נקודות קרות יותר מופיעות בצבע כהה יותר.
8. לרוב החתולים אין ריסים.
9. לחתולים יש חמש בהונות בכף הרגל הקדמית, ורק ארבע בכף הרגל האחורית. עם זאת, לא נדיר שלחתולים יש בהונות עודפות בכף הרגל. לחתול עם מספר הבהונות הגדול ביותר, היו 32 בהונות, שמונה בכל כף רגל!
10. אמונה תפלה אומרת שאם חולמים על חתול לבן, זה סימן למזל. חתולים וכלבים חיים יחד לרוב בהרמוניה מושלמת. קל יותר להביא כלב לבית בו יש חתול מאשר חתול נוסף.

"אם אתה אלרגי לדבר מסוים, עדיף לא לשים אותו בפה. במיוחד אם מדובר בחתולים."
-למוני סניקט

היום לפני 705 שנים ירה וילהלם טל בתפוח שעל ראש בנו

דנה שור
רכיבה טיפולית

הסוס הוא בהמה גדולה בעלת ארבע רגליים המסוגלת לשאת משאות כבדים ולפתח מהירויות ריצה גדולות. הוא יונק ושייך לסדרת מפריטי פרסה. הסוס אוכל עשב וחציר.

הסוס ניתן לאילוף וכתוצאה מכך הוא נרתם לשירותה של האנושות בידי הקדמונים שבייתו אותו. לסוס מגוון רב של שימושים בתרבות האנושית:

-הסוס משמש בעבודות המשק וחקלאות לגרירת מחרשות ועגלות.
-הסוס היה כלי תחבורה מרכזי ב-3000 השנים שלפני המצאת מנוע הקיטור.
הוא הוביל עגלות וכרכרות ושימש לרכיבה.
-טקסים.

-עבודות שיטור וטיפול בהפרות סדר.
-ספורט: מרוצי סוסים, ותחרויות ראווה שונות, ביניהן קפיצות ראווה, רכיבה אומנותית, רכיבה מערבית ועוד.

הסוס משמש גם לרכיבה טיפולית, המסייעת לנכים, בעלי מוגבלויות, ילדים בעלי בעיות קשב וריכוז, חוסר בטחון עצמי ועוד.

רכיבה טיפולית על סוסים מבוססת על ניצול התכונות המיוחדות של הסוס, אשר באמצעותן ניתן לשפר את בריאותם ורווחתם של בני האדם.

רכיבה הטיפולית נכללת בין טכניקות הטיפול התנועתי המודרני הודות למאפיינים המיוחדים של פעילות זו.

התנועה הקצבית שחש הרוכב על גב הסוס, בנוסף על המגע הפיזי והמוטיבציה הופכים את הסוס למעין מכשיר התעמלות חי. מקצוע הרכיבה הטיפולית זוכה לפופולאריות הולכת וגדלה ברחבי העולם ובמיוחד בישראל.

"סוסים חכמים יותר מבני אדם. אף פעם לא שמעת על סוס שפשט את הרגל כי הוא הימר על האדם הלא נכון."
-וויל רוג'רס

היום לפני 5 שנים עבר בכנסת חוק זכויות יוצרים

בר שוהם
יום הילד

"אהבה", "כסף", "מדינה", כמו הרבה מונחים בשפה שלנו כיום, הם מושגים לא פיזיים או מוחשיים, שקיימים אצלנו רק בתיאוריה, בהרגשה, באווירה, בזכרונות. אי שם במעמקי ההיסטוריה, כשבני האדם עוד היו יותר קשורים רגשית לשימפנזים, לפני אלפי שנים כשעוד לא הייתה שפה, לא היו גם כסף, מדינה, או ילדות.

הילדות, התקופה הנוסטלגית והאהובה על כולנו, המדומה לענן ורוד ומתוק של תמימות, היא מושג חדש ומרענן בהיסטוריה של כדור הארץ. עד המהפכה התעשייתית, ילד היה נולד לתקופה מאד קצרה של התאקלמות בעולם (תקופת ההנקה), ולאחריה היה עליו לעמוד איתן על רגליו ולמלא את דרישות עולם המבוגרים – לצוד, ללקט, לעבוד, לטפל, לנהל, לדאוג. ילד נולד לעולם של דאגה תמידית.

במאה ה-19 עם "פרוץ" המהפכה התעשייתית, יותר ויותר עירוניים התחילו לעבוד במפעלים שעות רבות מן היום. המצב החדש הצריך שינוי בנושא הילדים, שנותרו ללא משגיח. אז נוסד רעיון "בית הספר", שהוא גרסת האלפא של הבייביסיטר היום. הוא נתן לילדים את האפשרות לפתח את עצמם, ללמוד, להתערות עם בני גילם, לחוות, לשחק, להנות, לא לדאוג.

במאה ה-19 הוצבה אבן הדרך של בית הספר, ומאז ילדים רבים בעולם המודרני זכו להיוולד לעולם ורוד וחסר דאגות. אבל רק ב-1989 נחתמה באו"ם אמנת זכויות הילד העולמית, שקובעת שכל ילד בעולם, גם באפריקה ובסין, זכאי לילדות. מאז 1989 הילד זכאי להביע דעה, זכאי להגנה, זכאי לזהות, זכאי לחינוך. הילד הוא לא עוד גור שנולד לתוך עולם אכזר שדורש ממנו דרישות בלתי הגיוניות.

כיום, הפסיכולוגיה מגדירה את תקופת הילדות באופן מדעי בעזרת שלבי התפתחות של הילד. העולם המודרני מכיר בתקופה הזו, שנדרשת לילד כדי לרכוש כלים ולהסתגל לחיים בעולם האמיתי. ובעיקר – לכל אדם יש תקופת חסד במשך כ-12 שנים מאז שהוא יוצא לאוויר העולם, בהן הוא זכאי לשמור על תמימותו ולראות הכל דרך משקפיים וורודים.

"קיימים מבוגרים שמעולם לא היו ילדים" (ז'אק פרוור).

בואו נשמח שהתמזל מזלנו להיות ילדים.

"כאשר אני רואה בן אדם עובד, אינני יכול להשאר בחוסר מעשה, אני חייב לעמוד לידו עם ידיים בכיס ולתת לו עצות מועילות."
-ג'רום ק. ג'רום

היום לפני 28 שנים נמכר ההמבורגר ה-50 מיליארד של רשת מקדונלד'ס!

רועי אהרון

Seinfeld quotes

יום הטלוויזיה הבין לאומי

"It's amazing that the amount of news that happens in the world every day always just exactly fits the newspaper."

"Men want the same thing from their underwear that they want from women: a little bit of support, and a little bit of freedom. "

"Dogs are the leaders of the planet. If you see two life forms, one of them's making a poop, the other one's carrying it for him, who would you assume is in charge. "

"There's very little advice in men's magazines, because men don't think there's a lot they don't know. Women do. Women want to learn. Men think, "I know what I'm doing, just show me somebody naked."

"According to most studies, people's number one fear is public speaking. Number two is death. Death is number two. Does that sound right? This means to the average person, if you go to a funeral, you're better off in the casket than doing the eulogy. "

"The problem with the mall garage is that everything looks the same. They try to differentiate between levels. They put up different colors, different numbers, different letters. What they need to do is name the levels like, "Your mother's a whore." You would remember that. Your would go, "No, we're not. We're in 'My father's an abusive alcoholic.'"

"I had a parakeet that used to fly around the house and crash into these huge mirrors my mother put in. I'd let him out of his cage, he'd fly right into the mirror. And I'd always think, "Even if he thinks the mirror is another room, why doesn't he at least try to avoid hitting the other parakeet?"

"נוסטלגיה היא לא מה שהייתה פעם."

-פיטר דה וריס

נועה שפירא

Easy- Faith No More

Know it sounds funny
 But I just can't stand the pain
 Girl I'm leaving you tomorrow
 Seems to me girl
 You know I've done all I can
 You see I begged, stole
 And I borrowed
 Ooh, that's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 That's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 Why in the world
 Would anybody put charms on me?
 I've paid my dues to make it
 Everybody wants me to be

What they want me to be
 I'm not happy when I try to fake it!
 No!
 Ooh, that's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 That's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 I wanna be high, so high
 I wanna be free to know
 The things I do are right
 I wanna be free
 Just me, babe!
 That's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 That's why I'm easy
 I'm easy like Sunday morning
 Because I'm easy
 Easy like Sunday morning
 Because I'm easy
 Easy like Sunday morning

"פתגם הוא השימוש הנכון במילים כך שיקראו אותו פעמיים."
 -לא ידוע

מור אמיר
על נשים וגברים- מונולוג האדם!

הגבר גילה את הנשק והמציא את הצייד, האישה גילתה את
הצייד והמציאה את הפרווה.
הגבר גילה את הצבע והמציא את הגוונים, האישה גילתה את
הגוונים והמציאה את האיפור.
הגבר גילה את המילה והמציא את השיחה, האישה גילתה את
השיחה והמציאה את הרכילות.
הגבר גילה את ההימורים והמציא את הקלפים, האישה גילתה
את הקלפים והמציאה את הכישוף.
הגבר גילה את החקלאות והמציא את האוכל, האישה גילתה
את האוכל והמציאה את הדיאטה.
הגבר גילה את הידידות והמציא את האהבה, האישה גילתה
את האהבה והמציאה את הנישואים.
הגבר גילה את הנשים והמציא את הסקס, האישה גילתה את
הסקס והמציאה את כאבי הראש.
הגבר גילה את המסחר והמציא את הכסף, האישה גילתה את
הכסף וכאן הרגע בו הכל התמוטט..

"דברים יפים שנאמרו היטב, כדאי להחזיקם בראשך."
-רוברט פרוסט

היום יום ההולדת של גלעד אולשטיין! מזל טוב!

רוני דביר

האיש הזה הוא אני- יאיר לפיד

"האיש ההוא שאני שונא, העומד בהפגנות עם השלט "מוות לערבים", הוא אותו האיש שאני אוהב, המגיש מימיה לשבוי מפני שגם הוא בנאדם. והאיש ההוא שאני שונא שצובע את שמו על פסל בוינה הוא בעצם אותו האיש שאני אוהב, שמלווה לי 50 שנה באתונה רק בגלל שאני ישראלי. והאיש ההוא שאני שונא שבשם ערכים דתיים שאפילו הוא לא מבין, תובע זכות היסטורית על הפרת והחידקל, הוא בעצם אותו האיש שאני אוהב, שעומד לידי ביום כיפור ומראה לי סבלנות אין קץ את הקטעים הנכונים. והאיש ההוא שאני שונא שחושב ש"שלום עכשיו" הם בוגדים והמערך הוא דפוק, הוא בעצם אותו האיש שאני אוהב שנותן לי את הסיגריה האחרונה שלו בעמדת שמירה בתוך הקור של לילה לבנוני נוסף. והאיש הוא שאני שונא שדוחף אותי בתור לאוטובוס וזיעתו נדבקת אליי, הוא בעצם אותו האיש שאני אוהב שמבזבז יום שלם כדי להחזיר הביתה את הילד של השכנים שאיבד את דרכו.

והאיש ההוא שאני שונא שנכנס למסעדה האהובה עליי והורס לי את הערב בקולניות המעצבנת שלו, הוא אותו האיש שאני אוהב שעבד כל היום במפעל והתרגל לצעוק כדי שהרעש של המכונה לא יפריע לו. והאיש ההוא שאני שונא שקורא לי אחי למרות שאני לא, הוא בעצם אותו האיש שאני אוהב שאם ארצה או לא ארצה הוא אחי. כי זה מה שיש ואתה חלק ממשהו ומעבר לכל ההבדלים והצעקות והעניינים, המשהו הזה לא נורא כל כך ואם תרצה או לא תרצה, המשהו הזה הוא גם אתה."

"קומדיה היא טרגדיה המתרחשת לאחרים."

-לא ידוע

איל בכר

ציטוטים מובחרים מפיו של מאיר אריאל

"עברנו את פרעה, נעבור גם את זה".

"אהובתי היא כמו ארץ מדבר. לא מתמסרת קל אם בכלל. להצגות שלי היא לא קהל. אפילו שרוצה אותי כבר, דוחה כל גינונים של מחזר. דווקא אז אני אוהב אותה יותר."

הבן-אדם אינו אלא חתיכת בוץ מתוחכם. כיצד? מהו בוץ? עפר ספוג רטיבות. כך גם הבן-אדם."

"אדם צועק את שחור לו. לא חסר לו לא צועק! אדם מפגין את שחור לו. לא חסר לו לא מפגין אדם גונב את שחור לו. לא חסר לו? לא גונב! אדם רודף את שחור לו. לא חסר לו? לא רודף! אדם משלים את שחור לו. לא חסר לו? לא משלים!"
 "מחפש בחושך שמץ לראותו, למקרה שיתקל פתע במותו"
 "אולי תתרוממו לי מפה?!" ~ כלפי מפגינים מהקהילה ההומו-לסבית שהפגינו על דשא ביתו"

"מה זה שלטון העם? יש דבר כזה בכלל? ... שלטון העם? איפה? איפה יש דבר כזה עם שולט? עם תמיד נשלט! הלו, עם נשלט! לכל היותר הוא בוחר את מי שישלוט בו. אבל שלטון עם אין דבר כזה. גם דמוקרטיה זה לא בדיוק זה מה שזה, בחיי שלא"

"ואבא תמיד אומר: תעזבהו יום, יעזבך יומיים. העגלה נוסעת, אין עצור."
 "הדלתות מנחשות אותי ונפתחות לי מעצמן. אני נכנס לאט עם הרבה טקס בישבן."
 "אני לא מפחד למות אני רק מת מפחד."

"ירושלים של ברזל, ושל עופרת ושל שכול, הלא לחומותייך קראתי דרור."
 "שיר כאב, עובר ושב איזה מזל אני שר עכשיו שיר כאב כל פעם חוזר אז אני שר עכשיו - אולי זה עוזר."

"בסוף כל משפט שאתם אומרים בעברית יושב ערבי עם נרגילה, אפילו אם זה מתחיל בסיביר או בהוליווד עם הבה נגילה."
 "אז מה הדאווין של שירי מחאה? כל פעם חוזרים לאותה נקודה. מה שלא תעשה, המים יורדים."

"אהבה זו מילה שבנות המציאו בשביל להזדיין בכבוד"

"הרעב הוא התבלין הטוב ביותר."

-מיגל דה סרוואנטס

היום לפני 56 שנים נוסדה העיר אשדוד

מתן עטייה
אידיאולוגיות

משהו שצריך לשים לב אליו: אדם בעל אידיאולוגיה מסוימת - העיניים שלו נצבעות בצבע של אותה תפיסה וכל דבר שהוא יראה ישר ינותח על פי אותה התפיסה.

כך למשל שני אנשים בעלי תפיסות הפוכות שיראו את אותה העובדה, כל אחד יאמץ לטובתו ולחזוק אמונתו.

כל אידיאולוג בטוח באמונה שלמה בצדקת דרכו, ומאמין שרק אם כולם מסביב היו כמותו העולם היה טוב יותר. אפשר לקחת את הדתות כדוגמה - כל כך הרבה דתות בעולם - כל המאמינים של כל דת מודעים לקיום שאר הדתות, אבל אומרים במוצהר שהדרך שלהם היא באמת הכי נכונה.

קל מאוד וכיף להיתפס למשהו שהוא גדול ממך, ולהישאב לתוכו, שכן הוא מספק לחיים הרבה תוכן ומשמעות. אך חשוב תמיד לפקוח עין ולהסתכל על המציאות בעיניים קצת יותר ניטרליות, אובייקטיביות, רציונליות ובוחנות - ותמיד להטיל ספק ולהכיר בכך שאין לי או לכל בעל דעה אחרת מונופול על האמת ועל החוכמה. מדובר בדרגה מעל "לכבד" אמונות אחרות (תפיסה שאומרת שאני צודק והשני טועה אבל מותר לו לחשוב כך) כי אם להבין שלא דווקא אני צודק, ואני תמיד פתוח לדברים חדשים, ולא נמצא עמוק בתוך התפיסה שלי.

בסך הכל מוצגת כאן גישה קצת פוסט מודרנית - שאפשר לומר שגם זו תפיסת עולם מסוימת - אבל בסך הכל זהו נסיון לצאת מכל האידיאולוגיות והאמיתות השונות ולהיות כביכול מחוץ להן.

אין כל זה אומר שזה פסול להחזיק בדעה או אידיאולוגיה מסוימת, אלא שכדאי לא להישאב עמוק לתוכה, לסגור את הראש, לראות את הכל דרכה, ולחיות אותה בכל שעל מתוך אמונה עיוורת.

במקביל, הגיע הזמן להסתכל על בני אדם ועל אנושיותם ולא על האידיאולוגיה שלהם כדבר המרכזי, וכן להתעלם מכל התחפושות שהם עוטים על עצמם - לבוש, לאום, אידיאולוגיה, אורח חיים וכו'.

"אני חושב שהבנתי למה רק האדם לבדו צוחק; הוא לבדו סובל כה עמוק שהוא היה חייב להמציא את הצחוק."

-פרידריך ניטשה

היום לפני 70 שנים הוקרן לראשונה סרט הקולנוע קזבלנקה

איתמר אופנר
פוייקה

איך מכינים פויקה.
פויקה הוא סיר ברזל יצוק ששוקל קילוגרמים רבים, ולרוב מכינים אותו בשטח על גחלים.

מוצאו של הסיר הוא בהולנד אך הוא הופץ לעולם דרך דרום אפריקה.
באפריקאנס זה **Potjie**. ובהולנדית זה פויקע.

על כל סיר חקוק מספרו שמייצג את כמות העופות השלמים שניתן להכניס לסיר.

בשפת היום יום מתייגים את המאכל שמכינים בתוך הסיר פויקה כ"פויקה".
לדוגמה: " אחי, אני רעב. בא לך שנלך לטעום ולהכין מעט פויקה".

את הפויקה כדאי ואף רצוי להכין בטבע סמוך למעיין כך שלאורך בישולו הארוך והמייגע תוכלו לטבול מעט ולהתרענן.

מצרכים הדרושים בכדי להאכיל 10 פיות (וישאר עוד הרבה)

6 כפות שמן

3 בצלים

ראש שום

2 קילו עוף\ בשר חתוך (כמעט כל סוג בשר יהיה מתאים)\ בשר טחון (הכי מומלץ)

בקבוק קולה

6 תפא

2 בטטות

5 גזרים

חבילת פטריות יער טריות

יין (לא חובה)

בתאבון!

"אין נכון ולא נכון. יש כיף ומשעמם."
-רפאל מוראו

היום לפני 117 שנים מיוסד פרס נובל

גלעד שדמון
מדינת הלכה / גדעון לוי

בעצם ימי חול המועד הזה, כאשר השגת חמץ נהפכת במקומות מסוימים למשימה בלתי אפשרית, כולל יוזמה של הרבנות הראשית לחסום את כל מוצרי החמץ באמצעות תוכנת מחשב מיוחדת: עם הרב הראשי יונה מצגר, שפונה לרב יעקב ישראל אפרגן, הלוא הוא ה"רנטגן", שישפיע על מעריצו, נוחי דנקנר, שיתקין את התוכנה במרכזיו, ועם דיאטת חמץ לפרות ארצנו - אי אפשר עוד ללכת עם ולהרגיש בלי.

צריך להודות: מדובר בחברה בעלת מאפיינים דתיים אפלים למדי. זר כי נקלע לארץ בעצם הימים הללו ישאל את עצמו לאן בדיוק הגיע - איראן, אפגניסטאן, סעודיה? בכל מקרה, לא לחברה ליברלית, חילונית ונאורה, כפי שמתיימרים להציגה. לא צריך לכרות ידי גנבים או לכסות פני נשים כדי להיות מדינה דתית. בדיוק כפי שמדינה כובשת, השולטת בשלושה מיליון וחצי בני אדם חסרי כל זכויות אזרח בסיסיות, אינה יכולה לכנות עצמה "הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון", כך גם מדינה שאין בה לחם במשך שבוע ימים בגלל דתה אינה יכולה לכנות עצמה חילונית וליברלית.

האמת היא שהשנים האחרונות בישרו דווקא יותר פתיחות. בתי עינוגים ומרכולים פתוחים בשבתות בחלק מערי ארצנו, כפי שלא היו מעולם, מאז ימי מהומות קולנוע היכל בפתח תקוה. אפשר גם להיקבר סוף סוף בקבורה אזרחית, תמורת חופן שקלים. אבל בכך אין די כדי שנוכל לכנות את עצמנו חברה חילונית. אסור שנוליך עצמנו שולל: מלידה ועד מיתה, דרך נישואים וגירושים, עדיין כמעט הכל דתי.

רחובות בלי אוטובוסים ומסילות בלי רכבות בשבתות אין בשום מדינה בתבל, אין גם חברת תעופה אחת ששובתת יום בשבוע זולת אל-על. אוכל קר בבתי חולים ובבתי מלון בשבתות גם הוא חזיון שאינו מתקיים בשום מקום אחר. כבישים על כלונסאות, בגלל אתרי קבורה עתיקים - מעין מופע פגאני בעיני המתבונן מבחוץ - והפרדה באוטובוסים מסוימים בין נשים לגברים, גם הם אינם תופעה מוכרת במדינות דמוקרטיות. הדת לא הופרדה כאן מעולם מהמדינה, יד ביד הן מנהלות את אורחות חיינו.

את האשם בכך אין להטיל בחברה הדתית ובממסד שלה. זכותם של החרדים והדתיים לעשות ככל יכולתם כדי להשליט את אמונתם על הרוב החילוני. האשם הוא אך ורק בחילונים. בדיוק כמו שאת האחריות לאי גיוסם של בחורי ישיבות לצה"ל אין להטיל עליהם, אלא על הרוב החילוני שמאפשר זאת, כך הדבר גם בכל שאר תחומי חיינו. אלה אנחנו, החילונים, שמסכימים לכל זאת. אלה אנחנו שנכנעים. בדיוק כמו בעניין האחריות לרודנותו של מיעוט אחר בחברה, המתנחלים, שמפיל את חתיתו על הרוב - כך גם בעניין רודנות החרדים: היא מתקיימת בזכות הרוב החילוני שבחר לציית לה.

לכן, אל תבואו בטענות לדתיים. החילונים הם הרוב ובידם היה לשנות את התמונה. אם הרוב היה עומד על שלו, ולא כנע למיעוט, האוטובוסים היו נוסעים בכל ימות השבוע ולחם היה נמכר בפסח. מכאן עולה החשד, שלמעשה אנחנו הרבה יותר דתיים ממה שאנו מוכנים להודות: חילונים בדימוי העצמי שלנו אולי, אבל דתיים במהותנו.

לו לפחות היינו מודים בכך, אבל חברה שמתיימרת להיות מערבית ונאורה אינה יכולה להונות את עצמה בעודה מנהלת אורח חיים כה דתי וחשוך. מאז הימים שבהם נישקנו ספר תנ"ך שנשמט לרצפה בשיעורי התנ"ך, שבהם חבשנו כולנו כיפות וחשבנו שאנחנו חילוניים, לא השתנה הרבה. לכן הבה ונתענג על טעם המצות, לא ננסה לשלוף בקבוק בירה מאחורי הניילון המגוהך במרכול ונודה: אנחנו (כמעט) מדינת הלכה.

"או"ם שמו"ם."
דוד בן-גוריון

היום לפני שנתיים אתר ההדלפות ויקיליקס פרסם מברקים דיפלומטים
אמריקאים סודיים וגרם לסערה עולמית

דולב דהן

יום הסולידריות עם העם הפלסטיני

הוא יום בינלאומי המאורגן על ידי האו"ם כל שנה ב-29 בנובמבר, יום הצעת החלוקה של ארץ ישראל. במהלך היום נערכים אירועים שונים בבנייני האומות המאוחדות שבניו יורק, בבנייני האו"ם בז'נבה, וברחבי העולם, שמטרתן הזדהות עם סבלם של הפלסטינים ומחאות כנגד מדינת ישראל.

עיקר המחאות הן נגד השליטה הישראלית ביהודה ושומרון, אי קבלת הפליטים הפלסטינים אל תוך שטחי מדינת ישראל, היחס לו זוכים הפלסטינים מידי כוחות הביטחון הישראליים וכו'. טום לנטוס, יושב ראש וועדת החוץ של בית הנבחרים האמריקאי אמר על היום:

"הם הציגו את פלסטין מנהר הירדן עד לים התיכון, ועל המפה הזו ישראל פשוט אינה קיימת... מדובר בטקס אנכרוניסטי, בו כל הנואמים דיברו בגנות ישראל, הם לא הפסיקו לגדף את ישראל... זו אינה דרך להשיק משא-ומתן לשלום".

היום משומש בידי ארגונים אנטי-ישראליים ואנטי-ציוניים ברחבי העולם ככלי לניגוחה של מדינת ישראל.

"משעמם: אדם שמדבר כשאנחנו רוצים שיקשיב."

-אמברוס ביירס

היום לפני 65 שנים התקבלה באו"ם תוכנית החלוקה

מור אמיר
"כשאתה יכול לתת – תן"

אדי (אהוד) בן דרור סבל מאי ספיקת כליות סופנית וטופל בדיאליזה שלוש פעמים בשבוע. במשך שנתיים תמימות המתין יום יום לטלפון הגואל שיודיע כי נמצאה עבורו כליה להשתלה. כשסוף סוף הגיע הטלפון, והכליה הושתלה, גופו של אדי כבר לא עמד בסיבוכים והוא נפטר כעבור חודשיים, בספטמבר 1978. במהלך האשפוז שוחח אדי עם הוריו וחבריו והעלה את הרעיון להחתים אנשים על כרטיס המביע את נכונותם לתרום איברים לאחר מותם להצלת חיים. לאחר מותו, הפך הרעיון לצוואתו של אדי ובאוקטובר 1978 נוסדה אגודת אדי-על שמו של אהוד.

ישראל נמצאת במקום גבוה ולא מכובד בשיעור המסרבים לתרום איברים להשתלה. דו"ח השתלות בינלאומי מגלה שהישראלים לא מתחשבים, לפחות לא כשמדובר בהשתלת איברים. ישראל נמצאת במקום השני בשיעור המסרבים לתרום איברים במקרים של מוות מוחי ובמקום ה-18 בשיעור מושתלי הלב וכלל המושתלים לשנת 2005.

חשיבותו של הכרטיס נעוצה, בראש ובראשונה ביכולת להציל שבעה אנשים שונים מתרומת איברים של אדם אחד. החתימה על כרטיס אדי היא קלה ונגישה לכל אדם באשר הוא. חשיבות נוספת לכרטיס אדי נעוצה בעובדה כי זהו כרטיס המהווה צוואה של רצון האדם עוד בחייו. כאשר אדם חותם על כרטיס אדי, הוא מפרסם בפני כל את רצונו בתרומת איבריו, במידה ויתאפשר המצב. בכך, הוא משחרר את משפחתו או הסובבים אותו מדילמות מוסריות והחלטות נמהרות, בזמן מותו.

לתת חיים – לקבל חיים!

"הדבר היחיד הגרוע מזה שידברו עליך, הוא שלא ידברו עליך."
-אוסקר ווילד

היום לפני 7 שנים התבצעה השתלת הפנים הראשונה בהיסטוריה